

Türkeşçi başlayıp Erdoğancı bitirdi

12.07.2018

Dr. Devlet Bahçeli'nin siyaset yolculuğu İstanbul'da kolejlerde tamamladığı lise öğrenimi sonrasında 1968'de üniversite için geldiği Ankara'da başladı. Burada Ülkücü harekete ve Dokuz Işık doktrinine sempati duydu Türkeş'in seminerlerine katıldığı dönemde. Yarım asırlık bu dalgalı yolculuğun farklı duraklarındaki Dr. Bahçeli'sini siyasetin ötesindeki boyutuyla da yansıtmak istedim. İşte Erdoğan'a istediği düzenin, "Erdoğanizm" in kapısını açan Devlet Bahçeli'nin o yarım asırlık siyaset seyri ve insan olarak portresi.

MHP 1999'DA BAHÇELİ İLE EN YÜKSEK OYA ULAŞIP İKİNCİ PARTİ OLUYOR

Dr. Devlet Bahçeli, partisini 1999 genel seçimlerinde ikinci parti çıkararak yüzde 18,5'a taşıyıp en yüksek oya ulaştırmış ve DSP ile ANAP bağlantılı koalisyon hükümeti kurarak devlet bakanı ve başbakan yardımcısı sıfatıyla da Ecevit'in başbakanlığında kurulan ANASOL-M'ye katılmıştı.

2002'de kendi girişimiyle yapılan erken genel seçimlerde partisi meclis dışında kaldı ve milletvekili olamadı. Aynı Dr. Bahçeli bu kez Ak Parti'nin ikinci döneminde CHP ile yakın durmuş, hatta CHP'lilerin desteğiyle 2007'de barajı geçmişti. Keza 2011'de MHP'ye kurulan seçim öncesi kumpasa karşın MHP'nin barajı geçmesinde CHP'nin moral desteğinin ve seçmenin sandık desteğinin katkısı yadsınamaz. Dr. Bahçeli bu iki dönemde de Osmaniye milletvekili seçildi (2007 seçimine giderken CHP'nin yayınına destek verdiği ve şimdiki CHP Genel Başkan Yardımcısı Tuncay Özkan'ın yönetimindeki Kanaltürk'ün yayınlarıyla MHP'ye desteği de hatırladadır).

Dr. Bahçeli, Kılıçdaroğlu döneminde de CHP ile yakın durdu. 2014'te iki parti; CHP ve MHP ortak cumhurbaşkanı adayı olarak Ekmeleddin İhsanoğlu'nu gösterdi (İhsanoğlu bilahare 2015'te MHP'den milletvekili oldu).

Dr. Bahçeli, bilahare ani bir manevra yaparak bir "beka sorunu" olduğu gerekçesiyle anayasa değişikliğini tek başına yapamadığı gibi, değişiklikleri referanduma da tek başına götürme gücüne sahip olmayan Ak Parti'ye can suyu oldu. Ak Parti'nin önünü açan ve yapmak istediklerini yapma fırsatı veren adımlar atmaya başladı. 16 Nisan 2017 referandumunda kabul edilen anayasa değişiklikleri ve sonrasında Erdoğan'ın cumhurbaşkanı adayları olacağını açıklaması ve bu temelde TBMM'de yasalaşan "ittifak" ve arkasından gelen "Cumhur İttifakı" hep Dr. Bahçeli'nin mimarlığında gerçekleşti. 2016'da daha önce başkanlık sistemi için öne atılarak başlamıştı. Hatta Dr. Bahçeli'nin Ak Parti'nin hedeflerinin önünü açması için attığı adımlar, "kurt kapanı" yakıştırmalarına bile konu oldu. Hakikaten de bir yandan kendi partisinin sancılılarıyla, bölünme ile uğraşırken neden Ak Parti'ye can simiti uzatıp duruyordu?

Sonuçta, eşkem köşküm derken 24 Haziran seçimlerine gelindi ve Cumhur İttifakı'nın bir parçası olan MHP ittifakla baraj sorunu olmamasına karşın barajı geçerek meclise girdi. Girmekle kalmadı; Ak Parti'nin 295'te kalmasıyla Cumhur İttifakı açısından meclis çoğunluğunda sigorta haline geldi. Yani bir çeşit seçim öncesi koalisyonu, seçimden sonra da işbaşında olacak. Bu da pazarlıklar, pazarlıklar demek. Ak Parti bu bağlamda sonuçtan memnun olmasa da MHP cenahı çok memnun gözüküyor. Hem İyi Parti faktörüne karşın gücünü büyük ölçüde korumuş oldu hem de mecliste sayıca az olmasına karşın bir çeşit koalisyon için konum elde etti.

Dr. Bahçeli'nin Ak Parti ile 'dansı' siyaset bilimi literatürüne geçecek özgün bir örnek oluşturdu diyebiliriz. Dr. Bahçeli'nin 367 çıkışı ve daha da öncesinde parlamenter darbeye katkıda bulunan 2001'deki erken seçim önerisini de hatırlamadan olmaz. Kritik eşiklerde hep o. MHP'de de zaten onun dediği oluyor. Gerekli delege sayısına ulaşılmasına karşın ne yapıldı edildi MHP kongresi yapılmadı ve sonuçta partiden istifa eden Meral Akşener, Ümit Özdağ, Yusuf Halaçoğlu, Koray Aydın ve pekçok şöhretli MHP'li İyi Parti'yi kurdu (24 Haziran seçimlerinde kimse MHP'nin yüzde 10'un üzerine çıkmasını değil yüzde 6'yı bile geçmesini beklemiyordu. Yalnız unutulmuş bir şey vardı; Ak Parti'nin eridiği belliydi ve o yüzden ayakta kalan bir MHP'ye gereksinimi vardı. Bu yüzden İyi Parti'nin MHP'yi sürüklediği erozyona karşı Ak Parti süper baskın seçim öncesi ve kampanya sırasında elinde bütün kozlarla ve olanaklarla devreye gitti. Bütün iletişim araçlarını devreye soktu. Bu arada Ülkücü hareketi kriminal bir iklimden uzaklaştıran Dr. Bahçeli'nin risk alarak "devlet adamı" vasfı imajını geniş kamuoyunda sarsma pahasına Alaattin Çakıcı'yı ziyareti ve yaptığı af çağrısı da Ülkücü tabana bir mesajdı).

Peki bütün bu adımlar gerçekten de "beka" için mi atılıyor kayıtsız şartsız, yoksa başka hesaplar mı var? "Kurt kapanı" mı söz konusu yoksa? Ak Parti'nin kemik yapısının ve seçmeninin MHP'nin alkol de alan, daha seküler duran ve ümmetçi değil milliyetçiliği ağır basan tabanıyla ne kadar uyum sağlayabileceği de bir soru işareti.

Acaba 27. Dönemde de Osmaniye'den milletvekili seçilen MHP Genel Başkanı Dr. Bahçeli, orta ve uzun vadede Ak Parti'nin çözülmeye ve dağılmaya başlamasıyla bu tabana yakın durup günü geldiğinde kolay ve hızlı oy transformasyonu yapabilmeyi mi hesaplıyor (Daha önce de CHP'ye ve tabanına yakın durarak "ana muhalefet" olmayı hesaplıyordu ama bir türlü olamadı)? Hepsi bir soru işareti...

Bir yandan da Ak Parti-MHP ilişkisi (koalisyonu) 1970'lerdeki MC'leri hatırlatıyor. O zamanlar AP-MSP-MHP'nin kurduğu, sonrasında CGP'nin de katıldığı koalisyon "Milliyetçi Cephe (MC)" olarak tanımlanmış, Süleyman Demirel başkanlığında iki MC hükümeti bir de örtülü MC hükümeti kurulmuştu. O zaman MHP birkaç milletvekilliğine karşın hükümette kilit bakanlıklar alabiliyor, AP de Ülkücüleri bürokrasi ve sokak egemenliği için yedeğinde tutmuş oluyordu. BBP destekli Ak Parti-MHP koalisyonu bugün o zamanki MC'lerin işlevini "beka sorunu" çerçevesinde üstlenmiş gözüküyor. Bürokraside FETÖ'nün bıraktığı boşluk ve sokak egemenliği için yine Ülkücüler... Tek adama dayalı cumhurbaşkanlığı rejimine Ülkücü kesimin öteden beri "Güçlü devlet, güçlü hükümet" yaklaşımı çerçevesinde destek de veriyor. Bunu da not etmeden olmaz.

ADANA'DA BAŞLAYAN YAŞAM SERÜVENİ, SONRA İSTANBUL VE ANKARA

Peki Dr. Bahçeli kim? Siyaset sahnesinde geniş kamuoyunca 1999 genel seçimleri ve akabinde kurulan ANASOL-M hükümetinde başbakan yardımcısı olduğunda tanındı. Ondan önce çok uzun yıllar Ülkücü akademisyenler arasındaydı ve yine uzun yıllar Alpaslan Türkeş'in deyim yerindeyse çantasını taşıdı, kara kutusu oldu ve genel sekreterliğini yaptı. 1948 doğumlu, sadece üniversitede iken bıyık bırakan ve sonra hiç bıyıklı görmediğimiz, farklı bir profil çizen ve üniversiteye kadar kolejlerde okuyan Bahçeli, Adanalı (Osmaniyeli) bir toprak ağası ailesinden, Fettahoğulları'ndan geliyor. Dört çocuklu tipik bir Türkmen ailesinin çocuğu ve babasının ilk evliliğinden de iki kardeşi var. 7 Ocak İlkokulu sonrasında ortaokul yatılı olarak ağabeyi Servet ile birlikte Adana'da Özel Çukurova Koleji'nde, lise ise akrabalarının yanında İstanbul'da Özel Akgün ve Ata Kolejlerinde geçti. Sonrasında 1968'de solun etkin olduğu Ankara İTİA'ya girdi ve bu dönemde Türkeş'in seminerlerine katıldı. "9 Işık" doktriniyle tanıştı ve bütünleşti. Ülkü Ocaklarının müdavimi oldu. AİTİA'da kaotik çatışmalı süreçte Ülkücüler öne çıktı ve o da akademide öğrenci örgütünün başkanı seçildi. Ülkücüler arasında sivrilerek 1970'te de Türkiye Milli Talebe Federasyonu Genel Sekreteri seçildi. Ülkücülerin Devlet Abi'si oldu hep (Daha sonra da partide yönetici olunca Devlet Hoca oldu).

ÜLKÜCÜ AKADEMİSYENLİK YILLARI

1972'de akademiden mezun oldu ama ayrılmadı, asistanlığa geçti ve bu arada Ülkücü Maliyeci İktisatçılar Derneği'ni kurdu. Bilahare de Ülkücü Asistanlar Derneği'ni kurup başkanlığını üstlendi. Türkiye ve Dünya Ekonomisi, Türk Tarihi ve Dış Politika konularıyla ilgilendi ve bu alanlarda çalışmalar yaptı.

Abdullah Çatlı ile Mali Bilimler Muhasebe YO'nda yanında olduğu Prof. Dr. Aziz Köklü ile ders verirken öğrencisi olarak tanıştı. Akademik alanda olmasına karşın Ülkücü kuruluşlardaki çalışması ağır bastı ve bu yüzden iktisat bağlamındaki doktora tezini ancak 1982'de Gazi'de Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde oldukça geç verebildi. 12 Eylül Yönetimi dönemi, MHP ve Ülkücü kuruluşlar kapatılmış, birçok parti yöneticisi ve Ülkücü tutuklanmış, aralarında idam edilenler olmuştu. Dr. Bahçeli, bu süreçte cezaevindeki Ülkücülere yardımcı oldu. Onların sorunlarıyla ilgilendi.

12 EYLÜL SONRASI YAYIN FAALİYETİ

Giderek yeniden hareketlenen Ülkücüler arayışlar içine girdi; Dr. Bahçeli de onlardan biriydi. Türkeş'in gençlik alanındaki danışmanı Ali Güngör ile birlikte ekipleşerek Akademisyenler Grubu'nu oluşturdular. Aynı zamanda Mayaş Yayınları'nı kurup, haftalık Hamle ve aylık Töre dergilerini yayınlamaya başladılar ve böylece Anadolu ile de bağlar kurmaya başladılar. Dr. Bahçeli, bu süreçte MHP'nin yerini doldurmak üzere kurulan ve sonradan Milliyetçi Çalışma Partisi adını alan Muhafazakar Parti'ye katılmadı ve Muharrem Şemşek gibi isimlerle ters düştü.

1985'te Alpaslan Türkeş'in tahliye olmasına karşın Şemşek ve Dr. Bahçeli grupları şiddete varan çatışmalardan uzaklaşamadı. Mayaş Yayınları soyuldu, kitaplar kaçırıldı. Bu süreçte Dr. Bahçeli evinin önünde yumruklu saldırıya bile uğradı.

1987: ÜNİVERSİTEDEN KOPUŞ VE PARTİDE SÜREKLİLİK

Nihayet 1987'ye gelindiğinde doçentliğe hazırlanan Dr. Bahçeli Türkeş'in çağrısı üzerine üniversiteden ayrılıp MÇP'ye gitti. 19 Nisan 1987'deki kongrede Türkeş en yüksek oyu alan Dr. Bahçeli'yi yanına oturttu. Ali Güngör, Tuğrul Türkeş ve Muharrem Şemşek gibi isimlerden de fazla oy alan Dr. Bahçeli genel sekreterliğe getirildiğinde dudaklarından dökülen üç sözcük; "İlim, tefekkür ve iman" oldu. Kafa dengi arkadaşı Güngör ile birlikte MÇP'de yasaklı Türkeş'ten sonra söz sahibi oldular. Klasik MHP çizgisini sürdürerek bir yandan partiyi yeniden yapılandırıp kentli yüzlere yer verirken bir yandan da geçmişe sahip çıkıyorlardı.

Siyaset yasağı kalkıp Türkeş partinin başına geçti ama 1987'de başarılı olamadılar, Dr. Bahçeli de milletvekili adayı oldu ama seçilemedi. Ancak 1991'deki RP ve IDP ile girilen seçim ittifakı (MHP ve öteki partiler RP çatısı altında seçime girmişti o zaman ittifak yasal olmadığı için, yani hülle yapılmıştı) sonucunda başarı geldi ama Dr. Bahçeli sandıktan çıkamadı.

Dr. Bahçeli bu kez parti içindeki rakiplerince ismi çizilip çarşaf listeden çıkamayarak MÇP'nin yeniden MHP'ye dönüştüğü 29 Aralık 1992'deki kongrede MKYK'ya seçilemedi ama Türkeş onu "genel başkan danışmanı" olarak yanında tuttu. 1994'te ise yönetime girerek genel başkan yardımcısı oldu. Muhsin Yazıcıoğlu MHP'den ayrılrsa da hem içerideki süreçte hem de sonrasında onunla hiçbir zaman polemik içine girmedi (Sonuçta Yazıcıoğlu'nun partisi BBP ile 24 Haziran seçimlerinde tüzel kişiliğe veto koysa da Cumhur İttifakı'nda bir araya geldi).

Dr. Bahçeli 1995 seçimlerinde Adana'da üçüncü sırada sandıktan çıktı ama bu kez MHP baraja takıldı! Siyasi yaşamında Türkeş'e hiç karşı çıkmayan, hep biat eden Dr. Bahçeli partide Türkeş'e karşı gelişen itiraz dalgasını yumuşak bir inişle kucaklarken bu arada Türkeş de yaşamını yitirdi. 4 Nisan 1997'deki olağanüstü kongrede de hem tepkiyi örgütledi hem de Ülkücüler arasındaki saygınlığı ve geçmişe sahiplenmesiyle seçileceği anlaşılınca kavga çıktı ve kongre ertelendi. Sonrasında 6 Temmuz 1997 tarihinde yapılan MHP 5. Olağanüstü Kongre sonrasında rakibi Tuğrul Türkeş'i ekarte ederek genel başkan seçildi ve parti kadrolarında yenilik rüzgarları estirdi. Sloganı artık yükselen milliyetçi dalga ile birlikte "tek başına iktidar"dı ve partisini Susurluk ve Ülkücü mafya gibi tartışmalardan uzaklaştırmayı yeğledi ve büyük ölçüde de başardı.

ÖZEL HAYATI SADE VE RENKSİZ

Özel yaşamında çok farklı. Müzmin bekar. Muhtemelen aşırı titizliği sonucunda "evde kalmış". Parti çalışmalarından

fırsat bulamaması da kuşkusuz ki yalnız kalmasında faktör. Ancak bir iki defa evliliğin eşiğinden döndüğü biliniyor. O kadar titiz ki günde sayısız kere elini yıkar. O yüzden tokalaşmayı da sevmiyor. Alınan mı alınan. Sade bir yaşam sürüyor. Bekar kızkardeşi Serpil Hanım'la birlikte yaşıyor. Parti çalışmaları dışında zamanını evde geçiriyor. Kitap okuyor. Edebiyat dışı inceleme eserler tercihi. Kokteyldi, düğündü vb. kalabalıklara karışmaz. Adana usulü acılı kebabı sever. Eli açıktır, masada o varken kimse hesabı ödemeye kalkamaz, son derece de cömerttir.

Ütüsüz pantolon, kravatsız elbise, boyasız ayakkabı giymez. Son derece klasik giyimde; gri ve kapalı renkleri benimsiyor. Klasik arabalara düşkün. Araba kullanırken hemşehrisi Ferdi Tayfur dinliyor. Uçak fobisi var. O yüzden seyahatlerini otomobille yapıyor. Yurtdışına çıkmıyor. Başka bir hobisi de eski Türk mimarisine göre yapılan evler. Gezilerinde eski Türk evlerini pas geçmiyor, projelerini de topluyor. Bir hayali de böyle bir eve sahip olmak.

Çocukluğunun unutulmazı püskevite düşkünlüğü de malum. Hatırlanacağı üzere, 12 Haziran 2011 genel seçimleri için 30 Nisan 2011'deki Yozgat mitinginde MHP Genel Başkanı Dr. Bahçeli'nin kürsüde "bisküvi" yerine sarfettiği "püskeviti" sözü Türk siyasal yaşamı literatürüne geçmişti. Bu sözcük ilginç bulunup sosyal medyada uzun süre gündemde kalmış, hemen herkesin diline pelesenk olmuştu. Dr. Bahçeli ise gelişmeyi izlediğini ve memnuniyetini dile getirmişti. Püskeviti, Dr. Bahçeli'nin memleketi Osmaniye ve Adana'da sıkça kullanılan bir sözcük olup iki bisküvi arasına konulan lokumun sıkıştırılmasıyla yapılan atıştırma için kullanılıyor.

Milletvekili maaşını hayır kurumlarına dağıttığını Rahmi Turan'ın Sözcü'deki köşesinden öğrendim. Geçimi Osmaniye'de kardeşiyle ortak olduğu Özel Bahçeli Koleji ile aile mallarından gelen gelirden. Baba mirasının yönetimini de tamamen kardeşlerine bırakmış.

EN AZ BEŞ YIL DAHA CİDDİ BİR SİYASİ FİGÜR

İşte yukarıda üniversiteye adım attığı 1968'den itibaren yarım yüzyıllık serencamını, siyasi macerasını yansıtmaya çalıştığım, aynı zamanda bir insan olarak da portresini çizmeye çalıştığım Dr. Devlet Bahçeli 24 Haziran seçimleri sonucunda görüldü ki en az beş yıl daha Türk siyasetinin kayda değer bir figürü olarak sahede olacak.

Beş yıl siyaset serüveni için hem çok kısa hem de çok uzun bir süreç. Bakalım 73 yaşını devireceği o sürecin sonrasında ne yapacak? Yeni sistem küçük partileri öğütecek mi, yoksa küçük partiler tam tersine büyük partileri mi oyacak? MHP ne olacak? Dr. Bahçeli'nin ne yapacağı, MHP'nin ne olacağı elinde 'oyuncak' olan Ak Parti ile dansına ve İyi Parti'nin parlamento pratiği ile yerel seçimlerdeki performansına bağlı. Şansı ise bürokraside ve kamusal alanda yandaşlarına Cumhuriyet İttifakı sayesinde alan açabilmesi, bu yoldan "koalisyon ortağı" olarak taleplere yanıt verebilecek olması.

Bu satırları kaleme alırken (7 Temmuz) bu arada TBMM'nin 27. Dönemi açıldı. Açılış-yemin için toplanan genel kurulda ilginç enstantaneler yaşandı. İyi Parti'nin Ülkücü kökenli ağır toplarından Musavat Dervişoğlu ve Koray Aydın, Dr. Bahçeli ile çok samimi ve saygılı görüntüler verirken, adı sanı pek bilinmeyen bir İyi Parti milletvekili daha da ileri giderek elini öptü! Ara başlıkta da belirttiğim durum yaşanacak gözüküyor; bu görüntülerden de öyle anlaşılıyor ki Dr. Bahçeli partisini aşan bir yelpazede ve tonda siyasette etkili olmayı sürdürecektir. Sonrası belki de bir dahaki cumhurbaşkanlığı seçiminde adaylık. Belki de gönlündeki aslan, aday olup kazanmak. Peki ya Erdoğanizm? Erdoğanizm'in önünü açan, hayata geçmesine ciddi katkıda bulunan bir figür olarak anılmak da var.

Ne olacağı yaşanacak ve görülecek...

M. Ayhan Kara

Odatv.com

M. Ayhan Kara

Diğer Yazıları

Altay yeni statta ilk maçta kayıp

11.12.2021

"Bay Gol"den son mesaj

08.12.2021

Büyük acıya rağmen maça çıktı

06.12.2021

Göztepe orada lider

02.12.2021

Üç büyükler Trabzon'a çalıştı

29.11.2021

AKP'de Mustafa Denizli ismine tepki

Popüler Yazılar

Müyesser Yıldız

TESUD Başkanına neler soruldu?

30.06.2021

Dr. Hüseyin Nazlıkul, M.D. PhD.

Hastalıklara karşı direnç nasıl artırılır

03.10.2021

Salih Seçkin Sevinç

Pandemi bahaneleri oldu... Restoranlar bizi ya...

03.10.2021

Rafael Sadi

O kritik ziyaretin arka planı

03.10.2021

Yusuf Yavuz

Yeni plan devrede

17.06.2021

Soner Yalçın

Tehdit etmeyin

18.06.2021

Soner Yalçın

Tunus'un foncuları

28.07.2021

Soner Yalçın

Erdoğan'ın öfkesinin sebebi

26.10.2021

Sami Menteş

Milli Eğitim Bakanı yalan söylüyor

25.06.2021

Soner Yalçın

Ata'nın çocukları: 68 Kuşığı

30.06.2021

İletişim

Haber Merkezi: 0 216 449 32 00

Faks: 0 216 449 32 00

Mail: info@odatv.com

İletişim

Künye

Gizlilik Sözleşmesi ve Koşullar

Mobil Uygulamalar

Reklam

Reklam: 0 216 449 32 00

reklam@odatv.com

ANA SAYFA

YAZARLAR

VİDEO

FOTO GALERİ

ARŞİV

KATEGORİLER

